

See lehekülg on tõlgitud masintõlkega [\[Linki\]](#). Masintõlkes võib olla vigu, mis võivad vähendada selgust ja õigsust; ombudsman ei vastuta mis tahes erisuste korral. Kõige usaldusväärsem ja õiguskindlam teave on algversioonis eespoolisel lingil (inglise keel). Lisateave on meie [keele- ja tõlkepoliitikas](#) [\[Linki\]](#).

Otsus juhtumi 726/2012/FOR kohta - Juurdepääs Euroopa Lennundusohutusameti koosoleku protokollile

Otsus

Juhtum 726/2012/FOR - **Alguskuupäev:** {0} 22/05/2012 - **Soovitus** 17/12/2013 - **Otsuse kuupäev:** {0} 06/08/2014 - **Asjassepuutuvad institutsioonid** Euroopa Liidu Lennundusohutusamet (Institutsiooni poolt heaks kiidetud soovitusettepanek) |

Juhtum puudutas EASA keeldumist andmast sidusrühmadele lennu- ja tööaja piirangute ning ärilise lennutranspordi puhkeajanõuete arutamiseks peetud EASA riiklike ametiasutuste nõuanderühma koosoleku protokollile koopiat.

Ombudsman uuris seda küsimust ja leidis, et EASA käitus protokollile juurdepääsu andmisest keeldudes väärtalt. Ta esitas seetõttu soovitusel projekti, mille kohaselt tuleb protokollile juurdepääs anda. EASA nõustus protokollile juurdepääsu andma ja kohustus sarnastele protokollidele edaspidi juurdepääsu tagama.

Ombudsman leidis seega, et EASA oli tema soovitusel projekti heaks kiitnud, ja lõpetas uurimise.

Kaebuse taust

1. Ryanairi esitatud kaebus puudutab väidetavalt läbipaistmatut viisi, kuidas Euroopa Lennundusohutusamet (EASA) võttis vastu EASA 28. septembri 2012. aasta arvamuse ärilise lennutranspordi lennu- ja tööajapiirangute ning puhkeaja nõuete muutmise kohta [1] . Seda EASA arvamust kasutas Euroopa Komisjon oma aruteludes, mille tulemusel tehti ettepanek võtta vastu määrus, millega muudetakse ärilise lennutranspordi lennu- ja tööaja piiranguid ning puhkeaja nõudeid.
2. EASA arvamus valmis pärast avalikku konsultatsiooni, mille raames EASA moodustas sidusrühmade rühma. Ryanair koos teiste lennuettevõtjatega oli selle sidusrühma liige. Üldjuhul



ajakohastas EASA sidusrühmade rühma oma tööga, esitades näiteks sidusrühmade rühmale koopiad EASA riiklike asutuste nõuanderühma koosolekute protokollidest. Kaebuse esitaja sõnul ei olnud üks nõuanderühma oluline koosolek, mis toimus 26. oktoobril 2011, protokollitud. Seetõttu ei teavitatud sidusrühma kõnealusel nõuanderühma koosolekul arutatud küsimustest. Kaebuse esitaja väitis, et 2011. aasta oktoobri koosolekul arutatud küsimused olid EASA järgmise arvamuse sisu seisukohast määrava tähtsusega. Kaebuse esitaja väitis seega, et kuna EASA arvamuse koostamise protsess oleks pidanud olema läbipaistvam, ei olnud see protsess õiguspärane.

3. Pärast mitmeid kontakte EASAgaga pöördus kaebuse esitaja Euroopa Ombudsmani poole.

Uurimine

4. Kaebuse esitaja väitis, et EASA eeskirjade koostamise protsess ärilise lennutranspordi lennu- ja tööaja piirangute ning puhkeaja nõuete ajakohastamiseks ei olnud läbipaistev.

5. Kaebuse esitaja väitis, et EASA peaks tühistama 2012. aasta jaanuaris avaldatud märkustele vastamise dokumendi ning pärast teaduslikel ja meditsiinilistel tõenditel põhinevate asjakohaste eeskirjade hindamist esitama Euroopa Komisjonile uuesti märkustele vastamise muudetud dokumendi, kui see on olemas.

6. Uurimise käigus sai ombudsman EASA arvamuse kaebuse kohta ja seejärel kaebuse esitaja märkused vastuseks EASA arvamusele. Tema teenistused kontrollisid ka EASA toimikut käesolevas asjas. Uurimise läbiviimisel on ombudsman võtnud arvesse poolte esitatud argumente ja arvamusi.

Väide läbipaistvuse puudumise kohta

Ombudsmanile esitatud argumendid

7. EASA ja kaebuse esitaja poolt ombudsmanile esitatud esialgsed argumendid on esitatud ombudsmani 17. detsembri 2013. aasta soovitusel eelnõus [2].

Ombudsmani hinnang, mille tulemusel koostati soovitusel eelnõu

8. Kokkuvõttes leidis ombudsman, et avalikku huvi on kõige parem teenida, tehes üldsusele kättesaadavaks võimalikult palju teavet EASA eeskirjade koostamise protsesside kohta. Ta rõhutas, et selline avatus võimaldab kodanikel kontrollida kogu asjakohast teavet, mida kasutatakse tulevaste õigusaktide koostamisel. Seega antakse kodanikele teadmised ja arusaamine, mis on vajalik, et aidata kaasa teadlikule avalikule arutelule uute õigusaktide



aluseks olevate erinevate kaalutluste üle. See toob kaasa paremad õiguslikud tulemused. Samuti suurendab see õigusaktide demokraatlikku legitiimsust.

9. Ombudsman märkis, et EASA nõustub, et EASA peaks tegutsema läbipaistvalt. Ombudsman avaldas EASA-le tunnustust selle üldise lähenemisviisi kasutamise eest. Ta märkis siiski, et käesoleva uurimise eesmärk oli teha kindlaks, kas need kõrged standardid jäid käesoleval juhul kehtima. Ta leidis, et nõuanderühma 26. oktoobri 2011. aasta koosoleku kohta ei ole koostatud ühtegi ametlikku protokoll. Ta märkis siiski ka seda, et koosolekul viibinud EASA töötajad koostasid koosolekul üksikasjaliku isikliku protokoll. Neid kasutati 27. oktoobril 2011 koosoleku koondkokkuvõtte koostamiseks. EASA ei olnud seda kokkuvõtet veel avaldanud. Ombudsman esitas seega järgmise soovitusel projekti.

EASA peaks avalikustama riiklike asutuste nõuanderühma koosoleku konsolideeritud kokkuvõtte.

Selleks et aidata huvitatud isikutel täielikult mõista tema otsustamisprotsessi ja selles osaleda, peaks EASA tulevikus koostama koosolekute, näiteks käesolevas asjas kõne all oleva koosoleku ametliku protokoll.

Pärast soovitusel eelnõu esitamist ombudsmanile esitatud argumendid

10. EASA kinnitab, et nõustub ombudsmani soovitusel projektiga. Sellega seoses väljendab EASA rahulolu ka selle üle, et ombudsman on tunnistanud, et EASA peab väga tähtsaks läbipaistvust ja kodanikuühiskonna sidusrühmade panust oma õigusloomeprotsessi. Asjaolu, et ombudsman kiidab EASAt selle osalemise ja avatuse eest oma õigusloomeprotsessis, on EASA jaoks täiendav ajend säilitada oma töös kõrgeimad standardid.

11. EASA rõhutas samuti, et 26. oktoobri 2011. aasta koosolekut ei kanta liikmesriikide taotlusel ametlikesse protokollidesse, et võimaldada riikide esindajatel pidada avatud arutelu tundlikes küsimustes ja teha konstruktiivseid edusamme. EASA rõhutab samuti, et kõnealusel kohtumisel ei jõutud kokkuleppele ega otsuseid. EASA mõistab siiski, et aruande avaldamata jätmine võis põhjustada kaebuse esitajale vähem usaldust eeskirjade koostamise protsessi vastu antud konkreetsel juhul. See on muidugi kahetsusväärne, kuna EASA hindab eeskirjade koostamise protsessis läbipaistvust ja avatust. Samal ajal soovib EASA korrata, et see konkreetne kohtumine oli vaid üks osa palju suuremast protsessist, mille käigus töötati välja küsimusi käsitlevad eeskirjad, millesse olid pidevalt ja täielikult kaasatud sidusrühmad, sealhulgas kaebuse esitaja.

12. EASA märgib, et ta on rakendanud ombudsmani soovitusel projekti, avalikustades EASA ekspertide koostatud ja ombudsmani kontrollkäigu ajal esitatud erikoosoleku koondkokkuvõtte. Selleks on lisatud koondkokkuvõtte muudele EASA avalikul veebisaidil toimuvate koosolekutega seotud dokumentidele, märkides, et dokument koostati 26. oktoobril 2011 toimunud koosoleku tulemusena.



13. Seoses ombudsmani soovituselise osaga, mis käsitleb EASA nõuandvate organite ametlike protokollide avaldamist tulevikus, rõhutas **EASA** taas, et läbipaistvus ja avatus on peamised põhimõtted, mida ta kohaldab oma töö kui terviku ja eelkõige eeskirjade koostamise protsessi suhtes. Selle tulemusena nõustub EASA täielikult ombudsmani soovituselise projektiga, mille eesmärk on tagada, et tulevikus koostatakse EASA nõuanderühmade koosolekute ametlikud protokollid vastavalt oma kodukorra koostamise menetlusele ja avalikustatakse.

14. Soovituselise osa rakendamiseks edastab EASA vastuseks kõigile asjaomastele töötajatele ombudsmani soovituselise projekti ja EASA arvamuse, tagamaks, et tulevikus kantakse EASA nõuandvate organite koosolekud ametlikesse protokollidesse, nagu on nõutud asjakohastes eeskirjades ja menetlustes.

15. Kaebuse esitaja Ryanair märgib vastuseks Euroopa Lennundusohutusameti arvamusele, millega ombudsmani soovituselise eelnõu heaks kiideti, et EASA enda rahulolev väide, et „*ombudsman on tunnistanud, et amet omistab suurt tähtsust läbipaistvusele*“, on otseses vastuolus ombudsmani kinnitusega, et EASA lennuaia piirangute menetlust iseloomustas haldusomavoli. Samamoodi kinnitab EASA väide, et ta „*jätkab oma töös kõrgeimate standardite järgimist*“ Euroopa Kontrollikoja hinnangul, et EASA ei suuda *huvide konflikti olukordi piisavalt hallata* ja et EASA -l ei ole „*ametile spetsiifilist huvide konflikti poliitikat ja menetlusi*“. Arvestades EASA murettekitavat läbipaistvuse puudumist, on oluline, et ombudsman jätaaks oma lõplikest soovitustest välja sellised avaldused nagu „*ombudsman kiidab EASAt [tema] üldise lähenemisviisi eest [läbipaistvusele]*“, mis olid ombudsmani soovituselise projektis olemas.

16. Kaebuse esitaja rõhutab, et EASA ei ole vastanud ombudsmani järeldusele, et *miski ei viita sellele, et liikmesriigid otsustasid koosoleku protokollide mitte koostada*, ning „*kaks riigiasutust taotlesid isegi koosoleku protokollide koopiaid*“. Selle asemel jääb EASA ümber oma väitele, et AGNA koosolekul „*liikmesriikide taotlusel*“ ametlikke protokolle ei koostatud.

17. Kaebuse esitaja vaidleb vastu EASA väitele, et „*sellel [protokollimata] koosolekul ei saavutatud ühtegi kokkulepet ega otsust*“. Ta märgib näiteks, et jooksva 14 päeva 110-tunnise tööaja piirang, mis lisati EASA lõppettepanekusse, pärineb vahetult protokollimata koosolekust. EASA väide ei ole seega tõene.

18. Kaebuse esitaja kinnitas seega, et ta on pärast ebaselget protsessi tõepoolest kaotanud usalduse EASA vastu, mida iseloomustab asjaolu, et EASA jättis sidusrühmad tähelepanuta.

19. Kuigi EASA avaldas lõpuks protokollimata koosoleku kokkuvõtte (kaks ja pool aastat pärast koosoleku toimumist ning pärast lennu- ja tööaja piirangute menetluse lõpuleviimist), ei teavitanud ta Ryanairi avaldamisest. See rõhutab veelgi EASA läbipaistmatut toimimist.

20. Lõpuks kutsus kaebuse esitaja ombudsmani üles võtma teadmiseks ja rõhutama EASA läbipaistmatuid meetmeid. Lisaks soovitate ombudsmanil viidata EASA suutmatusele tugineda määruses (EÜ) nr 216/2008 nõutud meditsiinilistele ja teaduslikele tõenditele.



Ombudsmani hinnang

21. Ombudsman märgib, et käesoleva uurimise ese oli väidetava läbipaistvuse puudumine seoses EASAs toimunud konkreetse koosolekuga, mille eesmärk oli aidata EASA-l koostada arvamus ärilise lennutranspordi lennu- ja tööaja piirangute ning puhkenõuete kohta. Vastuseks ombudsmani soovitusel projektile on nüüd selle koosoleku põhjalik protokoll nüüd avalikustatud.

22. Ombudsman on seisukohal, et EASA ei oleks kunagi pidanud takistama juurdepääsu nimetatud protokollidele. See EASA ebaõnnestumine oli eriti problemaatiline, arvestades ilmset vajadust tagada üldsusele kindlustunne, et erinevad protsessid, millega tagatakse lennureiside ohutus (nii EASA eeskirjade koostamise kui ka nende eeskirjade kohaldamise menetluste osas), on võimalikult täiuslikud. Tehes oma töö võimalikult läbipaistvaks, aitab EASA suurendada üldsuse usaldust oma protsesside vastu. Asjakohase läbipaistvuse taseme eesmärk on ka tagada, et teavitatud sidusrühmad saavad EASA-le juhtida asjakohaseid märkusi, mis parandab veelgi EASA otsuste tegemist.

23. Seetõttu tervitab ombudsman EASA positiivset ja konstruktiivset vastust tema soovitusel eelnõule. Avaldades kõnealuse koosoleku koondkokkuvõtte ja nõustudes tagama, et sellised koosolekud protokollitakse tulevikus, et teavitada sidusrühmi ja üldsust EASA olulisest tööst, kinnitab EASA oma pühendumust osalusdemokraatia põhimõttele ja kodanikuühiskonna sidusrühmade kaasamisele. Need põhimõtted koos läbipaistvuse põhimõttega on kodanike ELi nurgakivi. Ombudsman märgib veel kord, et Euroopa Liidu lepingu artiklis 1 on sätestatud, et see leping tähistab uut etappi Euroopa rahvaste üha tihedama liidu loomisel, kus otsused tehakse nii avalikult kui võimalik ja kodanikulähedaselt. Need põhimõtted, mis on olulised kõigi ELi institutsioonide, organite ja asutuste jaoks, on EASA jaoks eriti olulised, kuna ameti tegevus mõjutab otseselt kodanike elu. Kodanikud peavad uskuma, et nad, nende pered, sõbrad ja kolleegid on lennu ajal ohutud. Pilootidele esitatavad puhketingimused on lennureiside ohutuse oluline osa. Sellega seoses peavad kodanikud uskuma, et on olemas tõhusad eeskirjad selle kohta, kui palju puhkekatseid on vaja võtta. Sellist usaldust saab luua ainult siis, kui selliste eeskirjade vastuvõtmise protsess põhineb avatusel ja dialoogil.

24. Arvestades EASA nõusolekut avaldada vaidlusalune protokoll ja tema nõusolekut tagada, et ta avaldab sarnased protokollid tulevikus, lõpetab ombudsman käesoleva uurimise järgmise järeldusega.

Järeldus

Selle kaebuse uurimise põhjal lõpetab ombudsman selle järgmise järeldusega:

EASA nõustus ombudsmani soovitusel eelnõuga.

Sellest otsusest teavitatakse kaebuse esitajat ja EASAt.



Emily O'Reilly

Strasbourg, 6. august 2014

[1] Kättesaadav aadressil

<http://www.easa.europa.eu/agency-measures/docs/opinions/2012/04/EN%20to%20Opinion%2004-2012.pdf>

[Linki]

[2] Ombudsmani soovitus eelnõu on kättesaadav aadressil:

<http://www.ombudsman.europa.eu/cases/draftrecommendation.faces/en/52883/html.bookmark>

[Linki]